

reist; og det var faldet i min Lod at fortolke Forretningsordenen, ingenlunde have draget i Tvivl, at jeg kunde have anvendt den, ja endog, at jeg burde have anvendt den paa den Maade, som jeg her søger at gjøre gjældende. Jeg kan nemlig ikke see rettere, end at, naar det i Forretningsordenens Bestemmelser, efterat der i Paragrapherne 13, 14 og 15 er talt om, at en Sag skal gjenneegaae tre Behandlinger, og hvorledes enhver Behandling skal foregaae, i den 16de §, som slutter sig til de tre foregaaende Paragrapher, der omhandle de tre enkelte Behandlinger, hedder, at Ingen maa under disse Behandlinger tale mere end to Gange om Lovforslaget, det da derved ligefrem er indrømmet, at ved alle 3 Behandlinger kan man tage Ordet to Gange, og at man heller ikke ved den 3die Behandling skal være indskrænket til den pure Afstemning, hvilket er det samme, som at man slet ikke kan tage Ordet. Det forekommer mig, at det altsaa allerede ligger i vor Forretningsorden, at en Sag ogsaa ved den sidste Behandling maa kunne drøftes og discuteret med den Indskrænkning, som § 16 bestemmer. Naar det er bemærket, at Grundlovens Bestemmelser om, at en Sag skal foretages tre Gange, ikke gjør nogen Fordring til den Forstaaelse af Behandlingerne, som jeg søger at gjøre gjældende, da vil jeg ganske vist indrømme, at en Sags Behandling, hvor man kun indskrænker sig til at stemme, ogsaa er en Behandling, og at forsaavidt Grundlovens Forskrift kan siges at være fyldstgjort; men jeg vil dog tillade mig at henlede Opmærksomheden paa de Forhandlinger, som foregik, da denne Paragraph i Grundloven blev behandlet, idet den undergik nogen Forandring fra det oprindelige Udkast, som var forelagt af Regjeringen, paa Grund af, at det Udvalg, som behandlede Sagen, og hvis Mening Rigsforsamlingen siden gik over til, ønskede, at Paragraphen skulde redigeres saaledes, at det kunde staae Rigsdagen frit for paa ethvert Stadium af Lovforslagets Behandling at forkaste dette. Derved blev det udtrykkeligt bemærket, navnlig af Cultusministeren, at man maatte dog ansee det ønskeligt og nødvendigt, navnlig hvad Regjeringens Forslag angik, at de undergik en fuldstændig Behandling

tre Gange. Det er altsaa klart, at Regjeringen vistnok har tænkt sig ved denne Bestemmelse i Grundloven, at en Sag skulde fuldstændigt kunne behandles tredie Gang, og at det ikke skulde være tilstrækkeligt med en saadan indskrænket Behandling, som det forekommer mig og altid maa erkendes at være, naar der kun afstemmes over Sagen. Det er, som sagt, disse Betragtninger, der i Forbindelse med den Ret, jeg troer der tilkommer ethvert af Thingets Medlemmer til at kunne paa ethvert Stadium af Sagen gjøre Rede for, hvorledes han vil afgive sin Stemme i Sagen, gjøre det vigtigt for mig, at man holder fast derved. Det kunde nu vel siges, at man ikke behøver at staae saa stærkt paa at faae en saadan Fortolkning af den Maade, hvorpaa tredie Behandling skal foregaae, antagen, fordi det jo staaer frit, under den Form, at der stilles Ændringsforslag til en Sags tredie Behandling, at gaae ind paa Sagen. Men for det Første skal jeg tillade mig at gjøre opmærksom paa, at det dog vist i det Hele taget er lidet ønskeligt, at man altsor meget skal fremkalde Ændringsforslag. Det er vist kun lidet ønskeligt, at det skeer, hvor de ikke indeholde virkelige Forbedringer, det er ikke ønskeligt af den Grund, at man maaskee ofte kan komme i det Tilfælde ved den tredie Behandling at gjøre om, hvad man har afstemt ved anden Behandling, hvilket allerede har vist sig, baade her, og i det andet Thing, og jeg mener, at det for Thingets hele Virksomhed just ikke er den Fremgangsmaade, man skal ønske maa blive fulgt altsor hyppigt og meget, at der skeer saadanne Forandringer af de allerede tagne Beslutninger. Men, om man ogsaa paa denne Maade kunde opnaae, hvad man tilstgter, saa indeholder Regulativet som bekjendt den Bestemmelse, at der udfordres fem Medlemmer af Thinget til at stille et Ændringsforslag, som skal komme under Behandling ved tredie Læsning, og, dersom nu det enkelte Medlem, for hvem det dog maaskee kunde være en Samvittighedsfag, at gjøre en eller anden Mening gjældende med Hensyn til den Afstemning, han vil give i en Sag, ikke faae sig istand til at skaffe sig en saadan Understøttelse af fire andre af Thingets Medlemmer, saa vilde han jo være aldeles berøvet, hvad jeg maa ansee